

§ 12. Oblastvo ima pravico, v obratnih prostorih, prostorih za zaloge in drugih prostorih izvrševati vsak čas ogled po osebah, katerim to naroči, in vpogledavati v gospodarske in opravilne zapiske. Tistim, ki imajo naročilo oblastva, je dovoljevati vstop v te prostore in na zahtevanje je dajati vsa potrebna pojasnila. Izdelovalci in vsi obrati, ki podležejo žito, mlinske izdelke in stročno sočivje, dalje kupčevalci, skladovalci in prometna podjetja imajo zlasti dolžnost za preskušanje podanih zglasil dajati oblastvu na poziv potrebna pojasnila in izkaze o zalogah in dobavah.

§ 13. Oblastvo mora proglasiti, da se zglasitvi zavezane zaloge, ki se ne zglase, zapadle v prid državi. Samo v posebnega ozira vrednih primerih more minister za notranje stvari to izpregledati. Zapadle zaloge more država porabiti za preskrbo prebivalstva.

§ 14. Da se omogoči tekoči pregled, kolike so zaloge žita, more politično deželno oblastvo prisiliti podjetnike kmečkih obratov, da dajejo pojasnila o svojih površinah za žetev in da pišejo zabeležke o vseh žetevih in mlačve in da izvrše poskusne mlačve.

Uravnava porabljanja.

§ 15. Minister za notranje stvari določa, po katerih načelih je zaloge, ki so na razpolaganje, izročiti v porabo. V sporazumu s poljedelskim ministrom, trgovinskim ministrom in finančnim ministrom določa na podstavi trgovskega preračuna stroškov, ki jih je pokriti, tudi prodajne cene vojnega prometnega zavoda za žito.

§ 16. Odredbe, ki so potrebne za uravnava porabljanja v deželi, ukrene politično deželno oblastvo. Oskrbuje ta opravila, se lahko deželno oblastvo poslužuje pridanega sveta, ki ga sestavi.

§ 17. Natančnejše odredbe, ki so potrebne za uravnava porabljanja v posameznih občinah, se lahko prepuste oblastvu ali za občinski okoliš občini. Ta opravila oskrbuje občina v prenešenem delokrogu. (Za osebe, ki se pečajo s spravljanjem žita, žetvijo, mlatvijo, se sme do dne 30. septembra 1916 porabiti na dan 500 g, sicer pa samo 360 g žita.)

§ 18. Oskrbuje ta opravila, se lahko oblastvo poslužuje pridanega sveta ali izvedencev. Ako se izroči uravnava porabljanja občini, more občinsko zastopstvo oskrbovati s tem združena opravila po posebnem aprovačijem odboru.

§ 19. Politično deželno oblastvo in z njegovim pooblastilom oblastvo ali občina, kateri se je izročila uravnava porabljanja, mora določiti prodajno ceno za promet na drobno in more nadalje: 1. uravnati oddajanje kruha in mlinskih izdelkov v določenih količinah in oddajališčih, ob določenih urah, proti izkazu ali kako drugače, 2. zaukazati izdelovanje enotnega kruha in 3. uravnati izdelovanje in razpečevanje kruha in peciva v okvirju obstoječih občil določil.

Mlačva, skladanje in semlevanje.

§ 20. Posesnik žita je dolžen opraviti mlačvo, (zluščiti koruzo). Oblastvo more za to določiti rok in po brezvspešnem poteku tega roka na posestnikove stroške in njegovo nevarnost dati izmlatiti žito in v ta namen zahtevati njegove gospodarske prostore in pomočke njegovega obrata. Slama postane prosta zasege, ko se je žito izmlatilo.

§ 21. Na oblastveni poziv so mlinci dolžni žito hraniti in ga semlevati. Skladarino in meljarino lahko določa oblastvo.

§ 22. Osebe, ki imajo naročilo vojnega prometnega zavoda za žito, da naj kupijo zasežene reči, smejo s kupljenimi rečmi dalje razpolagati le po naročilih, ki jim jih je dal vojni prometni zavod za žito. Prav tako so mlinci, ki prevzamejo žito od vojnega prometnega zavoda za žito, ali od oseb, ki imajo naročilo od tega zavoda, dolžni razpolagati s tem žitom in iz njega dobljenimi mlinskimi izdelki le po ukazih vojnega prometnega zavoda za žito, ako se ne določa kaj drugega s posebnimi zaukazi. Oblastvo more siliti mlince, da pišejo knjige-zabeležnice za kontrolo o semlevanju in oddajanju mlinskih izdelkov in podajajo tekoče izkaze o skladovalnem stanju. Politično deželno oblastvo lahko predpiše vzorec takih-le knjig-zabeležnic.

§ 23. Oblastvo more zahtevati skladišče prostore za hrambo žita in mlinskih izdelkov in sušilne naprave za ravnanje z žitom za odškodnino, ki jo določa Posesnik mlinov, skladiških prostorov ali sušilnih naprav se dolžni osebami, ki imajo naročilo oblastva, vsak čas dovoliti vstop v obratne prostore in njih ogled ter dajati potrebna pojasnila.

Prisilne naredbe.

§ 24. Ako se posesnik brani prodati svoje zasežene zaloge žita ali mlinskih izdelkov vojnemu prometnemu zavodu za žito (§ 5), ali če posesnik ni zadalil pravočasno svoji oddajni dolžnosti na predpisani kontingent (§ 6), ali ko ni znana oseba ali bivališče tistega, ki ima pravico razpolagati z zalogo, naj oblastvo razsodi o dolžnosti oddati zaloge, in ako je treba, odredi, da se prisilno odzamejo. Razsodba ima moč zoper vsakega, ki mu grečo pravice do zalog.

§ 25. Ako se zaloge siloma odzamejo, je odbiti 10 odstotkov od prevzemne cene (§ 5). Ta odbitek

cene velja tudi za ono blago, ki se ga na oblastveno predpisanim kontingentu ni pravočasno oddalo. Ako posesnik ali njegovo bivališče ni znano, ali ako naj služi cena za to, da se poravnajo zahteve tretjih oseb iz stvarnih pravic, je ceno položiti na sodišču.

Obča določila.

§ 26. Posesnik zalog žita in mlinskih izdelkov jih mora hraniti tudi po prodaji brezplačno in skrbeti za njih ohranitev dotlej, da se odzamejo.

§ 27. Železnice ali paroplovstvena podjetja pa smejo sprejemati žito in mlinske izdelke le tedaj v prevoz, ako je voznim listinam za vsako pošiljatev priloženo prevozno potrdilo. Pravico izdajati prevozna potrdila ima i oblast i vojno-prometni zavod za žito. Natančnejše določbe, kako je pri tem postopati, izda politična deželna oblast. Obrazec potrdila določa minister za notranje stvari.

§ 28. Kot pomožni organi za izvršitev posameznih nalog, ki nastanejo oblasti iz tega cesarskega ukaza, se lahko namestijo posebni organi (okrajni nadzorniki za žito). Okrajne nadzornike za žito imenuje politična deželna oblast dogovorno z vojnoprometnim zavodom za žito na predlog oblasti. Okrajni nadzornik za žito mora, predno nastopi svojo službo, pri oblasti obljubiti vestno in nepristransko izpolnjevanje njemu naloženih dolžnosti. On zavzema v izvrševanju svojih pravic mesto javnega uradnika; on je zavezan molčati o zasebnih razmerah ali opravilnih tajnostih, za katere izve izvršujoč svojo službo. Občine so zavezane sodelovati pri izvrševanju tega cesarskega ukaza.

§ 29. Z „oblastvom“ brez natančnejšega označenja se umeva v tem cesarskem ukazu cesarsko politično okrajno oblastvo, v občinah s svojim ustavom pa občinsko oblastvo, ako politično deželno oblastvo ne vzame opravil, ki grečo oblastvu, docela ali deloma na-se ali jih ne izroči drugemu uradnemu mestu.

§ 30. Zoper določbe in odredbe, ukrenjene na podstavi sprednjih določil, ni dopusten priziv. Uradna popreskušati te določbe in odredbe je pridržano predpostavljenu političnemu oblastvu in ministru za notranje stvari.

§ 31. Ako primeri sile nujno zahtevajo izjemno odredbo, da se preskrbi prebivalstvo z mlinskimi izdelki, mora politično okrajno oblastvo ali politično deželno oblastvo ukreniti take odredbe in hkrati to naznaniti vojnemu prometnemu zavodu za žito. Ako je treba, more tudi minister za notranje stvari ukreniti take zaukaze.

Kazenska določila.

§ 32. 1. Kdor nalašč zataji oblastvu v njegovi posesti ali v njegovi hrambi nahajajoče se zaloge žita ali iz njega dobljenih mlinskih izdelkov in sočivja, 2. Kdor poškoduje, uniči, spravi v stran ali neupravičeno podela, poklada ali proda zasežene zaloge žita ali iz njega dobljenih mlinskih izdelkov in sočivja, 3. kdor nalašč dobi od koga take zaplenjene zaloge, ki nima pravice jih prodajati, 4. kdor za semenje pridobljeno žito ali sočivje nalašč odtegne tej porabi, tega kaznuje sodišče zaradi prestopka z zaporom od enega tedna do šestih mesecev. Poleg kazni na prostosti se lahko naloži denarna kazen do 2000 kron, 5. kdor se zakrivi navedenih dejanj na zalogah, kojih vrednost presega 500 K, se kaznuje zaradi pregreška s hudim zaporom od enega meseca do enega leta. Poleg kazni na svobodi se lahko naloži denarna kazen do 20.000 K.

§ 33. Kdor ne poda v določenem roku podatkov, ki se zahtevajo od njega ob popisovanju zalog, kdor se brani odgovarjati na vprašanja, ki se mu stavijo, ali odgovarja nanja nepravilno, 2. kdor zabrani osobam, ki imajo naročilo oblastva, vstop v svoje obratne prostore, prostore za zaloge ali druge prostore, v pogled v svoje gospodarske in opravilne zapiske ali se brani dati pojasnila ali da nepravilna pojasnila, tega kaznuje sodišče zaradi prestopka z zaporom od treh dni do treh mesecev ali z denarno kaznijo od 20 K do 2000 K. Poleg kazni na svobodi se lahko še naloži denarna kazen do 2000 K. Sodišče lahko izda v teh kazenskih primerih kazenske odredbe (§ 460 k. p. r.), ako spozna, da je odrediti k večjemu en teden zopora ali 100 K denarne kazni.

§ 34. 1. Kdor se brez osnovnega razloga brani službo zaupnika, izvedenca ali uda pridanega sveta ali aprovačijskega odbora (§§ 11 in 38) prevzeti ali nadaljevati tako službo, 2. kdor neopravičeno razodene zasebne razmere ali opravilne tajnosti posesnikov zalog, za katere je izvedel izvršuje eno teh-le služb, 3. prejemnik naročila vojnoprometnega zavoda za žito, ki njemu naložene dolžnosti hudo krši ali zanemari, tega kaznuje oblastvo (§ 29) z denarno kaznijo do 5000 K ali z zaporom do šest mesecev.

§ 35. Vse druge prestopke cesarskega ukaza ali predpisov, izdanih na njegovi podstavi, kaznuje oblastvo (§ 29) z denarno kaznijo do 2000 K ali z zaporom do treh mesecev, ob obtežljivih okoliščinah pa z denarno kaznijo do 5000 K ali z zaporom do šestih mesecev.

§ 36. Z obsodbo po § 32 in 35 se lahko tudi izreče na izgubo obrtne pravice. Podjetnike poljedelskih obratov lahko v slučaju obsodbe po § 32 ali zaradi prestopka predpisov o uravnavi porabe, ki se kaznuje po § 35, postavi oblast pod posebno nadzorstvo za to določenih zaupnih mož in posebno zaveže, da jim predložijo na vsakokratno zahtevo svoje zaloge

in da jim dajo pojasnila o njih porabi. Ti zaupniki so zavezani, opažene nedostatke vsakokrat naznaniti oblasti. O ponovnem kaznovanju radi v § 32, št. 2, navedenih dejanj ali zaradi prestopka predpisov o uravnavi porabe lahko odtegne politična deželna oblast podjetniku kakega poljedelskega obrata v § 5, št. 1, črka a, pridržano pravico in odredi, da se mu prisilno odzamejo njegove zaloge krušnega sadu in mlinskih produktov, ako so se po okolnostih slučaja močno oškodovali aprovačijski interesi in se je bati nadaljnega odpora proti veljavnim predpisom. O pritožbi, ki se je vložila proti temu, odloči minister za notranje stvari dogovorno s poljedelskim ministrom.

§ 37. Glede prestopkov, spadajočih v področje političnih oblastev, se lahko po ministrskem ukazu z dne 1. marca 1915, drž. zak. št. 49, izdajo kazenske odredbe brez prejšnjega postopanja.

Sklepna določila.

§ 38. Vlada se pooblašča določiti tega cesarskega ukaza z ukazom izpremeniti, dopolniti ali raztegniti na druge potrebnosti.

§ 39. Ta cesarski ukaz dobi moč z dnem razglasitve in izgubi s tem veljavo cesarski ukaz z dne 21. junija 1915, drž. zak. št. 167.

§ 40. Izvršiti ga je poverjeno ministru za notranje stvari v sporazumu z udeleženi ministri.

Vinogradnikom!

Po naših vinogradih se je pričela močno razvijati plesnoba na grozdu. Če proti njej takoj nastopite, se da še grozdje pred pogubo ubraniti.

Najbolj priznano sredstvo proti plesnobi je žveplanje v lepem, suhem, vročem in solnčnem vremenu s finim žveplom.

Kdor ima žveplo, naj tedaj takoj trte, in zlasti grozde, ž njim dobro, ampak na fino popraši.

Kjer ni žvepla, poslužite se kalijevega hipermanganata, ki je dobro nadomestilo za žveplo. Na 100 litrov vode se vzame 10—12 dek hipermanganata in 2—3 kg ugašenega apna. Vsaka snov se raztopi za-se, obe raztopini se zlijete skupaj in se zmes takoj porabi.

Grozdje je treba s to tekočino tako močno pokropiti, da od njega kaplja. Vsaka jagoda se mora ž njo obiliti. Škropi se v suhem, ne v prehudo vročem vremenu.

Po preteku enega tedna se škropljenje ponovi. Če je treba, se škropi tudi večkrat. To velja tudi glede žveplanja.

Pa ne samo plesnoba, tudi peronospora (palez) je pričela trte napadati. Kdor še ni v tretji škropil, stori naj to nemudoma! Vzeti je ¼ do 1 kg galice, enake množino galuna in dvakrat toliko vgašenega apna na sto litrov vode.

Taki škropilni zmesi se primeša lahko tudi še raztopino 10 dek hipermanganata, ki se ga dobi pri o. kr. Kmetijski družbi v Ljubljani, 1 kilogram po šest kron.

Tedaj hitro na delo, da ne bo zamujeno!
Kandija-Rudolfovo, 3. julija 1906.

C. kr. vin. nadz.: B. Skaličsky.

Skrajšanje trt.

Ko je trta odcvetela, je prišel čas podbiranja in skrajševanja trt. Podbiranje v tem času se tiče pred vsem zalistnikov, kajti prvo podbiranje smo izvršili že pred cvetenjem in smo pri njem vse nepotrebne poganjke trt odstranili. Sedaj pa, ko so se razvili na puščenih mladikah zalistniki, je treba, da jih ali potrgamo ali skrajšamo. Najbolj priporočljivo je, zalistnike samo skrajšati (zaščipniti) in sicer toliko, da na njih ostaneta še dva lista. Če to storim, ne raste zalistnik več naprej, ampak pomaga trto, zlasti pa pri njem stoječe oko, rediti.

Ako zalistnikov ne skrajšujemo, potem pri njih stoječa očesa, ki imajo drugo leto roditi, oslabe in trta postane zelo košata in s tem boleznim podvržena. Jako važno je pa skrajševanje mladik na šparonih.

Pri nas smo vajeni rezati trto na palec (ščap, reznik) in šparon (zavijač, prevez). Pri tem moramo pravilno narezati palec na trti vselej nižje kot šparon, sicer se nam trta preveč zvišuje, s tem oslabi v rasti in nam povzroča še drugih nepravilnosti.

Naši gospodarji pa le premalo vpoštevajo to pravilno reznjo in narežejo palec najraje višje kot šparon, češ, da napravi sicer palec premalo močne mladike, da da tedaj preslaboten les za drugo leto.

To je tudi res, ampak kdor reže pravilno po zimi, ta mora tudi trto poleti pravilno obrezati in tu je v prvi vrsti treba skrajšati mladike na šparonih, da se okrepijo mladike na palcih.

To delo je tedaj jako potrebno. Sedaj ko je trta že odcvetela, je treba vse mladike na šparonih skrajšati nad četrtem listom, ki stoji nad najvišjim grozdom. Samo če manjka kafera mladika na ščaju, potem pustimo eno, kolu najbližjo, na šparonu ne skrajšamo, da jo nadomesti.

S skrajševanjem mladik na šparonu dosežemo, da se ustavi nepotrebna raseča mladik na šparonu, v sled tega postanejo mladike na palcih močnejše, grozde na šparonih se bolj debeli in lepše razvija, jeseni tudi bolje in prej dozori, pa ne gnije tako lahko, ker je bolj na zraku.

Če zaženejo mladike na šparonih v vršičkih še enkrat pozneje, potem jih zaščitnemo enako kot zalistnike, to je za drugim listom. Mladike na palcu ali ščapu, to je one, ki jih rabimo, da narežemo zopet palec in šparon v prihodnjem letu, ne smemo v tem času še skrajševati. Še-le v drugi polovici avgusta jih vršičkamo, to je skrajšamo za eno dobro tretjino.

Vse zelene dele trte lahko posušimo in jih rabimo po zimi za krmo goveji živini. Galica pri tem nič ne škoduje.

B. Skalicky.

Italijansko bojišče.

Na s o ški fronti Italijani s svojo šesto ofenzivo niso dosegli nikakih uspehov. Boji se vršijo ne samo za doberdobske, ampak tudi za goriske, bovške in toliminske postojanke. Na koroški fronti se vršijo boji pri Naborjetu in Malem ter Velikem Palu. Hujši pa so boji na fronti med Brento in Adičo. Naši stojijo na sledeči črti: Brenta, Monte Zebio (5 km severno od Asiaga), dolina Astico, severni del doline Pozina, gora Pasubio ob tirolski meji, Adiča. Pred Asiagom se je zopet proslavilo slovensko junastvo. Naši svoje postojanke dobro držijo.

Nemec hvali Slovence in Hrvate.

Avstrijsko generalštabno poročilo z dne 10. julija omenja, da so se v bojih za postojanko Cima dieci (severno od Asiaga) najbolj izkazali oddelki polka štev. 17 (Ljubljana) in štev. 70 (Petrovardin). Vsi črtni in silni italijanski napadi so bili odbiti. Lahi so imeli strašne izgube. Čez 800 mrtvih Italijanov je ležalo pred našimi prednjimi jarki. O teh bojih piše Nemeč Lennhoff graški „Tagespositi“ iz vojnega časnikarskega stana dne 10. julija med drugim: „Skoro tri tedne so se Lahi zaganjali proti naši fronti ob gorah Cima dieci, Monte Zebio in pa Monte Interrotto, ne da bi se sovražniku, ki je napadal z močnimi silami, posrečilo, zavzeti višinske črte. Omeniti se mora, da te gore spadajo deloma k notranjemu zalovnemu pasu trdnjave Asiago. Toroj še niti tega pasu ne more sovražnik dobiti nazaj, če ravno se trudi z vso silo. Njegovo prodiranje je tukaj že nehalo. Naše čete pa so svoj čas te višine, če ravno so bile iste po dolgi pripravi dobro utrjene, zavzele v prvem naskoku. Pri brambi teh postojank so se dne 9. julija posebno izkazali Slovenci in Hrvati pešpolkov štev. 17 iz Ljubljane in štev. 70 iz Petrovardina.“

Križarka „Novara“ potopila štiri angleške parnike

Dne 9. julija je trčila ob jutranjem svitu naša križarka „Novara“ v Otrantski morski ožini v južni Adriji na štiri oborožene angleške stražne parnike, katere je s topovskim ognjem takoj potopila. Od posadke potopljenih angleških parnikov je mogla naša križarka rešiti samo devet angleških pomorščakov.

Na meji treh dežel.

Vekoslav Fabjančič iz Anž pri Rajhenburgu nam piše dne 4. julija:

Nahajamo se v kotu treh dežel, na visokem skalovju, odkoder bijemo nezvestega prijatelja s svojimi težkimi gorskimi topovi, pred katerimi ima ne malo strahu. Prav dobro ga tu gori zbija mo, saj pred sovražnikom nimamo slovenski topničarji niti najmanjšega strahu. Včasih začne Lah rogoviliti in nas napadati; ko mu pa mi iz svojih topov pošljemo malo trdega „ovsa“, je pa zopet po koncu. Sreče mu je že zdavno v hlače padlo in njegov pogum smo mu že izgнали; on že sedaj dobro pozna te naše avstrijske vojake, zlasti pa še nas Slovence, ki se posebno zvesto in hrabro branimo svojo avstrijsko in lepo slovensko domovino. Italijanu jako diši ta slovenska zemlja, ali kaj, ko ne bo nikdar nje gospodar. Ujamo, da bomo kmalu s sovražniki obračunali in se še zdravi vrnili na svoje domove, potem bo pa med nami zavladalo veselo novo življenje. V to nam pomoz! Bog in Marija! Sprejmite nebroj iskrenih pozdravov z visokih, sneženih gor in stajerskih Slovencev gorske havbične baterije: Vekosl. Fabjančič iz Anž pri Rajhenburgu, Alojzij Hudales iz Rečice v Gornji Savinjski dolini in Maks Cizej iz Grajske vasi.

Na koroški fronti.

Simon Lubej iz Gornjih Jablan pri Cirkoveh nam piše dne 8. julija:

Slovenci se na vseh bojiščih pokazemo. Naši slovenski fantje in mošje so se borili na Doberdolu, pri Gorici, pred Asiagom in Arsierom, na Ruskem, v Srbiji, Crnigori, Albaniji in tukaj na koroški fronti. Čudim se, da se o bojih na našem delu bojišča ta-

ko malo poroča, ko pa se vendar boji neprestano nadaljujejo. Dasiravno Lah napada že več kot leto in dan, vendar še stojimo Avstrijci tam, kjer smo stali leta 1915 ob Binkoštih. Mi pa gremo Laha tudi večkrat obiskat na njegove postojanke. Na delu bojišča, kjer stojim jaz, stoji za nas zelo ugodno. Lah sicer iz gole jeze, da ne more naprej, večkrat obstreljuje s topovi naše vasi in tudi posamezne hiše in cerkve. Uničil nam je slovečo božjo pot Sv. Višarje. Cel slovenski narod se bo radi tega nad laškim izdajalcem pošteno maščeval. Nedavno pa je laška artilerija zopet obstreljevala slovensko vas Žabnice. Naša artilerija mu dobro vrača. Mi sicer ne streljamo tako pogosto, a merimo in zadevamo tem boljše. Pred nekaj dnevi smo blizu Naborjeta sestrelili dva laška zrako;lova, eden pa se je poškodovan spustil na laški strani na tla.

„Slovenski Gospodar“ nas redno obišče. Oh, to je veselje v našem taboru, ko priide naš list. Zdi se mi, da se tedaj, ko ga čitam, pogovarjam s svojimi domačini. Eno pa obljubljam in prisezam: Lah ne bo nikdar čez Koroško vdrl v našo lepo Slovensko-Stajersko! — Simon Lubej, Ivan Sever, Ivan Kramberger iz pišuske okolice, Franc Kovačič iz Ljutomer, Rafael Arlič iz Velenja in Friderik Svab iz Prevalj na Koroškem.

Kako sem si na Laškem krompir kuhaj.

Ignac Tiršek, doma iz Savinjske doline, piše z italijanskega bojišča:

Nekoliko vam hočem opisati, kako sem jaz na Binkoštno nedeljo kuhaj krompir na italijanskem bojišču. Sel sem zjutraj v neko vas, da si poiščem kaj za moj želodec. In res sem prišel v vas v neko šolo, odkoder je vse zbežalo. Iskal sem po sobah, a ne najdem drugega, kakor nekaj krompirja v kleti. Nese sem ga na kraj, kjer sem prebival. Zakuril sem si in začnem kuhati. A polentar me je zapazil in mi je poslal še zubača (granat) in mi ves ogenj razdrl. Jaz sem pa imel surov krompir — Prisrène nozdruve: Ignac Tiršek.

Rusko bojišče.

V Bukovini se naši borijo z uspehom in so vrgli Ruse s Karpatov, odkoder so hoteli vdreti na Sedmograško, nazaj v bukovinsko ravnino. Pri Kolomeji v Galiciji so Rusi prodri že na pobočje Karpatov, prej pa so zasedli mesto Delatyn in vas Mikuličin. Rusko prodiranje proti zahodu pa je ustavljeno. Naše središče se je od Strype umaknilo ob potok Koropiec. V Voliniji so Rusi prešli zopet k ofenzivi. Naši so se od Styra umaknili za reko Stohod.

V Bukovini.

Iz Bukovine prihajajo ugodna vesti. Po ljutih bojih pri Kirlibabi, ki so se vršili v času od 4. do 8. julija, se je našim četam posrečilo vreči dne 8. julija sovražnika nazaj v dolino Moldave. Naši voji so pri vasi Brjaza, ki leži 14 km vzhodno od Kirlibabe, prekoračili Moldavo. Tako je preprečen ruski načrt, prekoračiti bukovinske Karpat in vdreti na Sedmograško. Rusom so v tem odseku prihiteli na pomoč Japonci s svojimi topovi. Štiri dni je veliko stvelo sovražnih topov neprestano obstreljevalo avstrijske postojanke pri Kirlibabi. A naši so tako dobro odgovarjali, da so Ruse prisilili k umikanju in jim prizadajali še strahovite izgube.

Ruske izgube pri Kirlibabi.

List „Az Est“ poroča iz Bukarešte: V hudih bojih pri Kirlibabi so imeli Rusi strahovite izgube: več kot 10.000 mož je mrtvih, ranjenih ali pa vjetih. Na bojišču leži na tisoče nepokopanih mrtličev, zrak je daleč na okoli okužen. V Bukovini se nahaja sedaj kakih 50.000 ruskih ranjencev, ki so vsled pomankanja bolnišnic nastanjeni v kmečkih hišah. — Prebivalstvo je prepričano, da se Rusi ne bodo mogli dolgo držati in da bodo Bukovino skoro zopet opustili.

Boji pri Kolomeji.

Na gališkem bojišču med Dnjestrom in Karpati se vršijo srđiti boji v prostoru zahodno in južno-zahodno od Kolomeje. Dne 8. julija so Rusi zasedli mesto Delatyn (35 km zahodno od Kolomeje) in vas Mikuličin (40 km jugozahodno od Kolomeje). Tukaj so Rusi pretrgali našo železniško zvezo iz Galicije čez Jablonica-prelaz. Južno od Mikuličina se vrše boji na pobočju galiških Karpatov. Na goratem karpatskem ozemlju pač Rusi ne bodo imeli take sreče, kot na gališki ravnani. Čaka jih enaka usoda, kakor v bukovinskih Karpatih.

Ob Strypi.

Ob Spodnji Strypi smo naše postojanke premetili dalje proti zahodu ob potok Koropiec. Pri Bucacu stojimo kakih 20 km zahodno od mesta. Hud pritisk je zopet severno od Tarnopola. Naši so baje izpraznili mesto Brody, kar pa še uradno ni potrjeno.

Naši izpraznili mesto Brody.

Iz Krakova poročajo, da je naše armadno poveljstvo dalo mesto Brody izprazniti. Prebivalstvo je mesto že zapustilo. Ruski letalci so mesto opetovano obmetavali z bombami. Brody leži tik ob ruski fronti pri Radzivilovu in je od ruske meje oddaljeno samo 6, od Radzivilova 10 in od Lvova 80 km.

V Voliniji.

Ker je postalo naše prodiranje v Voliniji Rusom zelo nevarno, je rusko armadno vodstvo vrglo v prostor ob Styru ogromne rezerve. Rusi so tudi v tem prostoru znova pričeli z ofenzivo, kar jim je bilo tem lažje, ker razpolaga rusko armadno vodstvo s 3-4kratno premočjo. Naši se le polagoma umikajo in so zasedli postojanke ob reki Stohod, ki izvira zahodno od Lucka, in teče vspešno s Styrom proti severu. Ozemlje med Styrom in Stohodom je močvirnato in za obrambo malo sposobno. Rusko uradno poročilo z dne 9. julija pravi, da so naši izpraznili mesto Pinsk (severno od Lucka) in da so ga Rusi zasedli, kar pa se od uradne nemške strani zanika.

Silovitost avstrijske obrambe.

V Voliniji se naše čete ruskim napadom krepko ustavljajo. Angleški poročevalec Stanley Washburn piše v listu „Times“: „Ne smemo verjeti, da se Avstrijci le slabo upirajo ruskim napadom. Pisec tega spisa je sam videl strelski jarek, kjer so Rusi v razdalji nekaterih vrst (rusko merilo za naš kilometer) samo v prvi črti pokopali 4000 Avstrijcev. Vse to priča, da se sovražnik trdovratno upira ruskim napadom.“

Moč ruske armade.

Italijanski listi poročajo, da šteje ruska armada od Pinska do Karpatov 137 infanterijskih in 36 kavalerijskih divizij. Infanterija šteje po tem laškem račun 2.740.000 mož, kavalerija pa 162.000 mož. Artilerija, trenske in druge čete se niti niso vstale. Zadnji čas se je ta ruska bojna sila ojačila z rezervami, ki štejejo 1.1175.000 mož. In proti taki premoči se morajo boriti naše čete!

Na drugih frontah.

Na francoskem bojišču se še vedno nadaljuje angleško-francoska ofenziva, ki je pa že začela nekoliko pojemati, zlasti ker so začeli Nemci s protinapadi, v katerih so angleško-francoskim četam iztrgali nekaj postojank južno od reke Somme. Na celi bojni črti od morske obali notri do švicarske meje artilerijski ogenj, ki je na nekaterih mestih, zlasti ob reki Mozi, zelo živahen. Položaj pred Verdunom je nespremenjen.

Na macedonskem bojišču se vršijo samo manjše praseke južno od Dojranskega jezera. Naši so sovražne napade odbili. Nekatera poročila pravijo, da se Angleži in Francozi pripravljajo na ofenzivo.

Na albanskem bojišču so naši ob reki Bojuzi napadli in razpršili italijanske poizvedovalne oddelke.

S turškega bojišča prihajajo ugodna poročila. Na zahodni kavkaški fronti so Turki Ruse potisnili daleč nazaj in se bližajo Trapeuntu. V Perziji so pa Turki zasedli zahodno perzijsko mesto Kermanšah.

Rumunija pred odločitvijo.

„Universul“ poroča, da se nahaja Rumunija pred odločilnimi sklepi.

Trgovski podmorski čoln.

Iz Nemčije v Ameriko.

Angleži stojijo zopet pred novim čudežem, ki so jim ga naredili Nemci. Prvi nemški trgovski podmorski čoln se je zadnjo nedeljo, dne 9. t. m., nenkrat pokazal v nevjorskem pristanišču. Pripeljal je seboj barvila, odpeljati pa namerava nikelj in gumo. Cela angleška mornarica straži, da bi nobena ladja ne mogla iz Nemčije in nobena v Nemčijo. Sedaj so pa Nemci Angležem ušli pod vodo v Ameriko. Trgovski podmorski čoln se imenuje „Deutschland“ in poveljuje mu trgovski kapitan s 30 možmi. Nemčija se kajpada veseli tega svojega uspeha na morju.

Homatije na Grškem.

Četverozveza je že tudi z novim ministrskim predsednikom Zaimisom nezadovoljna, ker ne dela dovolj odločno za zmago Venizelosovih pristavev. — Četverozveza se boji, da bo liberalna (Venizelosova) stranka propadla. Posebno nevarni so rezervisti, ki so se vrnili domov in nočejo o liberalni stranki nič